

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z protestu wyborczego B. A.-M.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 14 lipca 2020 r. B.A-M. (dalej: Skarżąca) działając na podstawie art. 101 ust. 2 Konstytucji RP w związku z art. 321 § 1 i art. 82 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 poz. 684 ze zm.; dalej: k.wyb.) wniosła protest wyborczy przeciwko wyborowi A.D. na Prezydenta Rzeczypospolitej.

Skarżąca podniosła we wniesionym proteście, że głosowanie przeprowadzone w dwóch turach (28 czerwca i 12 lipca 2020 r) oparte było na wadliwych fundamentach prawnych. Czyni to w ocenie Skarżącej głosy oddane na urząd Prezydenta RP nieważnymi. Dodatkowo, jak wskazała B.A-M. na poparcie

kandydatury wpływ miał pozbawiony etyki i stronnicy udział mediów (Telewizja [...] S.A.).

Państwowa Komisja Wyborcza nie zajęła stanowiska w sprawie protestu zaś Prokurator Generalny wniósł o pozostawienie go bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy, zważył co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Instytucja protestu przeciwko ważności wyborów prezydenckich ma swoje konstytucyjne podstawy. W myśl art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. Zasady te zostały obecnie zawarte w przepisach ogólnych art. 82 i art. 83 zamieszczonych w rozdziale 10 działu I ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 684; dalej: k.wyb.) oraz w odniesieniu do wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej w przepisach szczególnych art. 321-323 k.wyb. zamieszczonych w rozdziale 5 działu V tego aktu prawnego, do których odsyła (w kwestii wskazania sądu właściwego do rozpoznania protestu oraz zasad jego wnoszenia i trybu rozpoznania) art. 83 k.wyb.

Zgodnie z przepisem art. 82 § 1 k.wyb., przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborów określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenie przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

W niniejszej sprawie, Skarżąca zarzuca brak umocowania prawnego przeprowadzonych w dwóch turach głosowania wyborów oraz wpływ na decyzje o oddanych głosach mediów publicznych.

Odnosząc się do powyższego stwierdzić należy, że protest wyborczy wniesiony przez B.A-M. nie zawiera sformułowania zarzutów, które mieściłyby się w określonej przez art. 82 § 1 k.wyb. podstawie prawnej jego wniesienia. W świetle art. 82 § 1 pkt 1 k.wyb., powodem wniesienia protestu wyborczego nie jest zarzut dopuszczenia się jakiegokolwiek przestępstwa, które zostało określone w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, a którego popełnienie miało wpływ na przebieg głosowania, ustalanie wyników głosowania lub wyników wyborów. Dla skutecznego wniesienia protestu wyborczego nie wystarcza zaś samo postawienie zarzutu popełnienia czynu karalnego odpowiadającego ustawowej definicji jednego z przestępstw przeciwko wyborom, stypizowanych w przepisach działu XXXI Kodeksu karnego, ale konieczne jest podanie okoliczności wypełniających ustawowe znamiona tego czynu i wskazanie przez protestującego dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Stwierdzić zatem należy, że Skarżącą w sposób ogólnikowy sformułowała zarzut ważności wyborów nie podając konkretnych przykładów sytuacji noszących znamiona przestępstwa opisanego we wspomnianym przepisie, ani też nie wskazując wiarygodnych dowodów na ich potwierdzenie.

Należy podkreślić, że osoba wnosząca protest wyborczy nie może skutecznie podnosić zarzutów o charakterze abstrakcyjnym, odnoszących się do ogólnie pojętych wydarzeń w całym kraju, o których protestujący jedynie słyszał. Przedmiotem zarzutu mogą być wyłącznie zdarzenia, których protestujący osobiście doświadczył. Przyjęty w Kodeksie wyborczym model protestu wyborczego polega na sprawowaniu przez Sąd Najwyższy indywidualno-konkretnej, a nie abstrakcyjnej, kontroli ważności wyborów (postanowienia Sądu Najwyższego z: 18 lipca 2019 r., I NSW 39/19; 30 października 2019 r., I NSW 117/19). Tymczasem Skarżąca powołuje się jedynie na hipotetyczny wpływ, jakim jest przekaz płynący ze strony mediów publicznych w okresie kampanii wyborczej, który mógł wywrzeć wpływ na decyzję wyborczą określonej grupy wyborców. Skarżąca nie wskazała też żadnych dowodów na poparcie swoich zarzutów. Za dowód nie mogą być uznane osobiste wrażenia protestującego z obserwacji programów nadawanych w mediach publicznych (groźba wprowadzenia do

polskiego systemu przymusowej eutanazji osób starszych poprzez przekaz w mediach publicznych – Telewizji [...] S.A.). Zarzut podniesiony przez Skarżącą jest więc nieprawidłowo sformułowany.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy działając na podstawie art. 322 § 1 w związku z art. 321 § 3 oraz art. 82 § 1 k.wyb. postanowił o pozostawieniu protestu wyborczego bez dalszego biegu.